

Østfronten.

Det har ikke vært noen ny tyske fremgang siden middagsskulleet. Stillingen er fremdeles alvorlig. Flere angrep med tanks og artilleri er avslått. Stillingen har ikke forandret seg ved Mosdok. Tyskerne er kastet ut av et beboet område. Det pågår kraftige kamper om en vei sør for Novorossjisk. Mitt-Østen. Amerikanske bombefly har angrepet skip på havnen i Tobruk uten å rne tap. Malta hadde i år 9 fiendtlige luftangrep. Hvert 12. fly blev ødelagt.

Det Fjerne Østen. Amerikanske krigsskip har bombardert japanske stillinger på Guadalcanar og ødelagt et ammunisjonslager. Det har ikke vært noen nye japanske landinger. 3 japanske motangrep er avslått av amerikanerne ved Tempeltonpasset i Owen Stanleyfjellene. Det er første gangen amerikanerne moter bestemt motstand siden fremrykkingen tok til.

I festningen Europa. Det er særlig detaljert bevismateriale mot 3000 tyskere som har begått forbrytelser i Polen. Torpederingen av ferjen "Deutschland" betyr en ny avbrytelse av ferjetrafikken mellom Tyskland og Sverige. Danskene er oppskakket over at ulykken med Kongen har inntruffet midt under den alvorlige fase av forholdet til Tyskland. Alle danske tropper er av den tyske overstatkomanterende beordret vekk fra Jylland. De danske myndigheter har arrestert noen nordmenn som er kommet over til Sverige for å spionere mellom gode nordmenn der.

Uåtkrigen. Den britiske marineminister Alexander opplyser at 53 av aksens ubåter er senket eller skadet siden krigen brot ut.

Trafalgardagen

I Storbritannia blir Trafalgardagen feiret idag. Det er den gjenvendende årstiden for en av de betydeligste begivenhetene i verdenshistorien. Den kullkastede Napoleons drom om verdensherredømmet. Dagen blev Amorges feir med sjosettingen av 2 nye slagskip som blir offisielt innviert idag. De er på 35 000 tonn, av klassen King George V, med 10 stk. 14-toms kanoner. Det var ingen farverike opptog i London idag, men bare en kort høytidelighet ved Nelsonsøylen. Høytideligheten sluttet med Nelsons siste ord: "Må Gud si mitt land den store og endelige seier, og må ingen ved sin død ta glansen fra den."

Østfronten. Ved Stalingrad er en rekke fiendtlige angrep avslått og fienden slått tilbake til sine utgangstillinger. Det tyske angrep tar ikke av i heftighet. 6 fiendtlige befestete punkter nordvest for Stalingrad blev igår sprengt i luften. I Mosdokavsnittet avanserer russerne, og har tatt en landsby. I Orelavsnittet er 4 fiendtlige tog satt ut av spillet på 14 dager av friskarere. Ved en kollisjon som friskarene arrangerte blev 42 lastevogner ødelagt, 3 tyske tog er ødelagt, et 4. satt i brand og lokomotivet sprengt på et 5. av friskarere i Minskområdet.

Mitt-Østen. Fire fiendtlige transportskip er senket av britiske ubåter i Middelhavet. 11 aksfly er ødelagt. Allierte fly har foretatt en rekke luftangrep. 12 tyske fly er gått tapt.

Det Fjerne Østen. Amerikanerne fortsetter angrepene på japanske støttepunkter på Guadalcanal. Etter nye japanske landinger. En japansk slagflåte er observert. Et større sjoslag kan igjen ventes. De australske troppene har rykket frem 5 km. til på nordkollingen av Owen Stanleyfjellene. 1 fly er gått tapt.

Luftkrigen. Britiske Moskito bombefly har angrepet Bremen, Hanover og andre mål i Tyskland.

Hoss. De tyskerne har satt igang rykter om andre ting, gjøres det i offisielt hold i London oppmerksom på at Rudolf Hoss ikke vil få noen annen behandling enn vanlige tyske krigsfanger. Det vil eventuelt bli gått frem mot ham etter de rettningslinjer som nå blir utarbeidet av De Forenede Nasjoner for behandlingen av krigsfanger.

De franske arbeidere. Lavals forsøk på å tvangsobilisere de franske arbeidere har fått et prompt svar fra De Gaulle i en krigskastingtale. Tyskerne har fremsatt trussel om å skyte franske arbeidere ved en våpenfabrikk hvis de ikke reiser frivillig. Russiske arbeidskraft er alt tatt fra

PROPAGANDA OG SUNN FORNUFT.

Før noen dager siden kunde en i osloutgavene av den tyske pressen lese følgende: "Siden urolighetene begynte i Bombay og til tirsdag ettermiddag er tilsammen 31 indere drept. Over 200 personer er såret. Router oppgir videre tallet på arresterte til over 500." (Aftenposten). Disse ordene kan gi et godt bilde av de virkelige tilstandene i "det undertrykte India" om en sammenholder dem med situasjonen i vårt eget land i India, et land med nesten 400 mill. innbyggere, er det i løpet av noen dager blitt arrestert "over 500". Er det noen av oss som vet hvor mange mennesker av våre knapt 3 mill. som ble arrestert f. eks. den 3. august? Noe sikkert tall er det ikke godt å få, men vi vet iallfall med sikkerhet at det dreier seg om adskillige hundre mer enn de som nazipressen oppgir å være falt som ofre for den britiske "terror" i India. Hvis det virkelig hadde dreiet seg om en indisk antibritisk folkereising, er det vel ingen grunn til å tro at det britiske "terrorpolitiet" ikke skulde greie å knipe mer enn 500 arrestanter?

Et det i et land med slike enorme og uensartede folkemasser har latt seg gjøre å finne 500 oppviglere som har latt seg kjøpe av nazipenger eller dupere av nazisvada, det er det ikke noen av oss som mister fatningen over.

Det gjelder i disse kritiske dagene for enhver å bruke sin fornuft. Alle blir vi tvunget til, om ikke akkurat å lese naziavisene, så iallfall til å se overskriftene. La det være sagt med en gang at det er bedre å lese naziavisene, iallfall nyhetsstoffet, grundig, enn bare å kaste et blikk på de feteste overskriftene. Dypt nede i avisenes tettpakke spalter er det mangt et gullkorn som censurans ensrettede partifjerne har vært blind for, og som en ikke nettop trenger "lese mellom linjene" for å oppfange. Det skal grundighet og kjellig fornuft til for å trekke sunde realiteter ut av den flommen av trykkaverte som brunskjortene ynder å innhulle sannheten i. Men uansett fornuftens skarpe søkelyd kan legnen ikke stå seg.

Østfronten. (Fredagens kommunikasjoner) De hardeste kampene står ennå om innfartsveien til Stalingrad. Her blir de tyske angrepene stadig slått tilbake. Kampenes centrum er Kletskaia. v. Boecks tropper er her overlegne i antall. Langs Don er tyskerne kastet ut av sine stillinger og jaget ut over steppene. I vestre Kaukasus blir de tyske hovedangrepene over Maikop og Krasnodar framleis oppholdt. (Lørdagens og søndagens kommunikasjoner) Voldsomme kamper fortsetter sørøst og nordøst for Stalingrad. Men russerne gjør kraftig motstand, så tyskerne har ikke gjort noen ny framgang. Tyskerne kaster nye reserver inn i slaget. Russerne har gjenerobret 2 høyder sørøst for Kotelnikovo. Et kraftig tysk angrep er slått tilbake ved Kletskaia. Tross stadige angrep, har tyskerne ikke greid å røkke de russiske stillingene ved Voronesj. Den hurtige tyske framrykking i Kaukasus er saknet av, og ved Krasnodar steppet helt opp. Pontongbruer som tyskerne brukte for å sette over en elv, ble ødelagt av russernes artilleri. Trusselen er imidlertid ennå stor mot Grozny.

Middelhavet. Admiralitetet melder at det i de siste dagene har pågått sjømilitære operasjoner i vestre og midtre del av Middelhavet. Resultatet er blitt at en hel del forsyninger og forsterkninger, bl.a. jagerfly, er nådd fram til Malta. Dette er oppnådd til tross for at sterke forband av aksens stridskrefter ble satt inn for å hindre transportene. Flere italienske kryssere ble sendt avgårde, men de ble angrepet av fly og tvunget til å snu, og deretter angrepet av u-båter på tilbakeveien. U-båtene oppnådde 3 treffere på de fiendtlige krysserne, 1 fiendtlig u-båt er ødelagt og minst 1 til er skadet. Minst 15 av de flyene som angrep konvoien på tirsdag ble skutt ned. De britiske tap var hangarskipet "Eagle" som sank,

og krysseren "Manchester" som ble skadet under kampen, og senere sank. Under angrepet mot de italienske krysserne på havna i Navarino, ble det brukt 500 kg.s bomber. Den ene av krysserne, som fikk 3 treffere, ble antagelig satt ut av spillet for en tid. Det britiske luftvåpenet har vært meget aktivt over Nord-Afrika. 3 fiendtlige lektorer er senket, og treffere oppnådd på 5 andre. På Rhodos ble 30 fly som sto på bakken, overstrødd med bomber. --Det er nå opprettet fullstendig jernbaneforbindelse mellom styrkene i Egypt og Palestina. Det er oppført en svingbro over Suez-kanalen.

Stillehavet. Det voldsomme slaget på Salomonøyene fortsetter. Amerikanske marinesoldater har befestet de stillingene de har tilkjempet seg på 3 av de viktigste øyene. Japanernes viktigste flyplass på Guadalcanar-øya er erobret. --Etter et alliert luftangrep mot Rabaul ble 4 japanske skip etterlatt i flammer, og det ble observert at ett av dem sank. Kineserne melder om japanske nederlag på grensen mellom Tsjekiang- og Sjjangsi-provinsene. Det er kommet inn nye meldinger om den amerikanske marinens angrep mot Aleutene. Om lag 3 000 granater ble sendt mot den japanske hovedstasjonen på øyene. Alle de fiendtlige batteriene ble bragt til taushet. Flere skip ble senket. Ingen av de amerikanske skipene ble sårket, og bare ett ble skadet.

Luftkrigen. (Søndag) Det britiske flyvåpenet angrep mål i Vest-Tyskland inntatt.

India. Etter de siste meldingene som foreligger, ser det ut til at forholdene begynner å bli normale igjen. Det meldes bare om uroligheter i Alahabad.

Tysk kaperskip. Etter uoffisielle meldinger skal britiske sjø- og luftstridskrefter i Ber-Atlantikken være kommet i kamp med et tysk kaperskip som ble oppdaget etter at angrep mot et handelsskip. Nærmere foreligger ikke.

Storrensingering i Fascistpartiet. En representant for ledelsen opplyser i nærvar bl. a. av Mussolini at hittil er 66 000 medlemmer av fascistpartiet utstøtt, og opprenskningen fortsetter. Meningen er å skjulte ut alle de som har vist seg vaklende, hvor betydningsløst det enn har vært.

Blodet flyter. Det meldes fra de baltiske land om blodige ferfølgelser av jødene, og om masaker. I flere tilfeller er jøder og østlendere sammenstilt opp på linje og møtet med maskingevær. Det ble også benyttet østlendere til å hjelpe til med dette blodige arbeidet. Herunder gjorde et estnisk kompani mytterier. Endel av dem ble straks skutt av tyskerne. Disse meldingene stammer fra opplysninger som er kommet den belgiske regjering i hende.

Igjen har 5 hollendere mistet livet. De ble henrettet igår. De hadde ikke forgått seg på noen måte, men ble henrettet fordi en bombe var blitt kastet mot et tysk treppetog. Den nederlandske regjering i London gir på ny uttrykk for sin faste vilje til å øve Sjengjeldelse for den slags udåder når anledningen engang kommer.

Femte Kolonne i Sverige. Det kommer til å bli foretatt undersøkelser i anledning av den påståtte nazivirksomhet i det svenske politiet. Dette kommer som en følge av en rekke henvendelser, og etterat forholdet gjentagne ganger er påpekt i pressen, bl. a. "Arbetaren". Det er på det rene at både "Svensk Opposisjon" og alle de andre naziorganisasjonene driver en viss virksomhet for tiden.

Churchill i Moskva. Mandag: Statsminister Churchill er kommet til Moskva og har hatt 4 dagers konferanse med Stalin. Det blev fattet en rekke beslutninger omfattende hele krigen mot Hitlertyskland. Tilstede var også bl. a. utenriksminister Molotov, marskalk Veresjilov, sir Allan Brook, general Wawell og Rooseveltrepresentant Mr. Harriman. Besøket blev en stor suksess og resultatet dekket fullt ut hensikten.

Tirsdag: Under Churchills tur til Moskva hadde han i Cairo en viktig samtale med general Smuts i General Smuts komidag til Pretoria, og uttaler at de samtalerne de hadde i Egypt og den konferansen Churchill hadde med Stalin i Moskva etterpå, sikkert vil få vidtrekkende innflytelse på krigens gang. Den britiske pressen hevdar at resultatet av konferansene i Moskva betyr innledningen til en helt ny epoke i krigen. "Manchester Guardian" Rittil har samarbeidet mest vært av økonomisk og politisk art, men det vil etter dette møtet bli av en mer realistisk art. Churchill floy opp Volgadalene med krigsmateriale og landet med de øvrige allierte statsmenn i svære Liberator bombefly under parade av en avsvakt.

Østfronten. I idag: Russerne ser ut til helt å ha stoppet den voldsomme tyske fremrykkingen mot Stalingrad. Tyskerne har svære tap av tanks. Russerne holder fast sine stillinger ved Kotelnikovo. Som for Kletskaia kaster tyskerne stadig inn nye styrker. De har hatt flere tusen drept i de siste dagers kamper. Russerne har evakuert endel byer og ødelagt oljekilder. Dette fører med seg at de mister omtrent 1/20 av sin årlige oljeproduksjon. I Veronesjavslettet har fiendtlige styrker foretatt motangrep men tyskerne tapet terrang i dette område. Sørvest for Moskva har russerne forbedret sine stillinger. Tyskerne melder om defensive kamper nord og nordvest for hovedstaden.

Tirsdag: Det tyske fremstøt mot Stalingrad moter frendes kraftig motstand. Ved Kotelnikovo har russerne kastet tyskerne tilbake flere kilometer, skjont de har satt inn flere forsterkninger av rumensk og tysk infanteri. Tyskerne forakanser seg nu nordost for Kotelnikovo. I nærheten av Kletskaia har russerne slått tilbake 4 tyske angrep og 1500 tyskere er drept. Russiske fallskjermtropper har falt tyskerne i ryggen i dette område. I Kaukas raser det nå voldsomme kamper, særlig i området ved Krasnodar. På noen steder raser tyskerne gått over Kubanøya. Ved Veronesj raser det heftige kamper. Ved Orel og Brjansk har russiske guerillatropper avsporet 3 treppetog og sprengt en bro i luften. På hele den lange fronten fra Don til Ishavet har tyskerne ikke på noe sted gått til angrep.

Stillehavet. Mandag: Det er ingen offisielle nyheter fra slaget på Salomonøyene, men etter endel uoffisielle meldinger er det grunn til å se optimistisk på situasjonen. Den japanske propagandamaskinen arbeider nu mer forsiktig etterat den er kommet vekk fra de første dagers pralerier om amerikanernes enorme tap.

Tirsdag: Et kommunike fra Washington idag sier at de amerikanske treppene på Salomonøyene har satt seg godt fast i sine stillinger. Angrepet som så overraskende at japanerne mistet 36 fly som sto på bakken. Japanske krigsskip som forsøkte å angripe blev jaget vekk. Mr. Arthurs hovedkvarter i Australia melder idag om flyangrep på New Island.

Middelhavsområdet. Mandag: På fronten i Egypt er aksepatruljer og arbeidsavdelinger angrepet luftvåpenet har oppnådd treffere på fiendtlige lektorer. Tirsdag: Svære amerikanske bombefly har angrepet Tebruk og fiendtlige skit. Natt til mandag angrep middelstore amerikanske bombefly Massa Matruk. De fiendtlige jagere undgår nu kamp etter det første møte med de svære amerikanske bombefly. Forøvrig har det bare vært patruljevirkosmhet. En antar at fienden snart vil gjøre et nytt forsøk på å bryte gjennom til Nilen, 3 fiendtlige jagere blev skutt ned over Malta igår.

Vestfronten.

Mandag: Bombe-fly fra den amerikanske hers kommando i England var over Frankrike tidlig i ettermiddag. Alle flyene vendte hjem i god behold. Det var noen tyske fly over England inatt. Det har vært en trefning i Kanalen mellom britiske og tyske minesveipere A-båter. En tysk A-båt blev senket og 5-6 andre skadet. De britiske båtene hadde ingen materielle tap men mistet endel folk i drepte og sårede.

Tirsdag: Britiske fly angrep inatt Gsnabrück og flyplasser i Tyskland og okkuperte områder. 2 tyske fly blev ødelagt. 5 britiske savnes. Det er kommet nye meldinger om de amerikanske bombe-flyenes angrep på skiftetomtene i Rouen igår ettermiddag. Det var det første toktet av amerikanske bombe-fly over Frankrike. Det blev benyttet fly av typen "Flyvende festninger". De blev eskortert av britiske jagere. 3 tyske jagere blev skutt ned. Sjefen for den amerikanske flyavdelingen uttaler at de nye hemmelige sikteapparatene svarte til forventningene. "En storartet begynnelse" uttaler den britiske luftmarskalk i et lykkeskings telegram til sjefen for styrkene.

Sidværet.

Tirsdag: 2 fiendtlige skip i en konvoi på norskekysten er rammet av torpedotreff fra britiske u-båter, og antagelig senket. I Middelhavet har britiske u-båter senket eller skadet 4 fiendtlige skip, hvorav et meget stort.

Det viser sig nå at en av de fiendtlige kryssere som blev rammet av torpedoer under konvoisløpet, har fått store skader i bauen.

Opphisset stemning i Brasil.

Det meldes fra Rio at folkeopinionen er meget opphisset etter meldingen om innløst om at 5 brasilianske skip er senket av aksubåter de 2 siste dager. Et skip som skulle avgå til Lissboa med aksediplomater idag er holdt tilbake. Regeringen har offisielt gitt uttrykk for sin faste vilje til å straffe disse forbrytelser mot brasiliansk liv og eiendom.

Utenrikskrønikk.

A. Ordning: Det er Den Røde Armee som bærer hovedbyrden av kampene i sommer. Den russiske armee er ennu stort sett intakt. Det er iallfall sikkert at tyskerne vil forsøke å skape en østveld som kan holdes av forholdsvis svake styrker i vinter og gjøre det mulig å føre tilbake styrker til vestfronten. Tyskerne har ialt 190 divisjoner på den russiske front, derav 20 motoriserte panserdivisjoner og 20 motoriserte infanteridivisjoner. Over halvparten av den tid som egner sig til offensive operasjoner i øst, er nu over. ... Tyskerne har i Frankrike og Belgia stående ca. 25 divisjoner, hvorav 3 panserdivisjoner. Dessuten har de 25 divisjoner stående i selve Tyskland i reserve, foruten noen divisjoner i de andre okkuperte land. ... En invasjon på fastlandet kunne ha 2 formål: 1. Det mer omfattende mål å rette et drepende støt mot Tysklands hjerte. 2. Det mer begrensede mål å trekke styrker bort fra østfronten og derved lette presset på russerne, og sette dem istand til å foreta angrep. Bare trusselen om en invasjon binder nu ca. 50 tyske divisjoner og 1/3 av de tyske jagere. ... På den ene side øker vestmaktenes styrke stadig, det kommer flere og flere tropper fra Amerika. Dette hensyn talar for å utsette dagen for invasjon. Men på den annen side kan det tenkes at den russiske armees offensive slagkraft vil avta. Det er også mange psykologiske momenter som spiller inn. Det er derfor ikke mulig å regne ut den riktige beslutning med matematisk sikkerhet, men det står til den alliertes overkommando å veie alle muligheter før og mot, og så treffe beslutningen. Hverken Churchill eller Roosevelt hører til den typen politikere som mangler handlekraft eller er redd for å løpe en risiko. De er begge stemt for å slå til så snart som mulig.

G A P A

2576

101
301
1942

Nr. 301.

Den 22. august 1942.

Årgang 2.

DET STORE STRANDHOGGET .

I vårutgave den 30. april i år skrev vi om de kombinerte operasjonene: "-----Om disse operasjonene alt lar vil gå over til oppretting av permanente bruhoder - til en virkelig invasjon et eller annet sted på fiendens lange kyster - det er det før tidlig å si noe om. Men det faktum at en opererer med hele armékorps, slår iallfall fast at operasjonene vil få et betydelig omfang."

Det er ikke tvil om at det kombinerte raidet mot Dieppe hadde et betydelig omfang, som strandhogg betraktet. Men derfra og til å snakke om "katastrofalt nederlag" (Aftenposten), det er et droyt stykke, selv for folk som er vant til å snøre tjuvt på. Men selv "Aftenposten" er beskjeden nok til like etter med litt mindre fete typer å jekke "katastrofen" ned til et nivå som iallfall står i et væst forhold til sannheten. Det heter her om en "Veldige britiske tap" bl. a. at det er tatt hele 1500 fanger og ødelagt 28 stridsvogner. Ja, er det ikke som "Frikotssenderen" sier at "Nå nå vel nazistene være glade, for nå får de ha Europa i fred. Før etter en slik katastrofe kan vel engelskmennene ikke tenke på å prøve noe nytt invasjonsforsøk?"

Men selv om tyskerne vil ha det til at det var det store angrepet som nå var avslutt, så visste iallfall franskmennene bedre. De forholdt seg rolig under kampene fordi de var advart over London radio net å ta del, før ikke å gi tyskerne noen anledning til represalier etter at de britiske troppene var trukket tilbake. Alt ved 6-tida, ved toktets begynnelse, ble det over London gjort oppmerksom på at det dreide seg om et raid, og ikke en invasjon.

"Toktet er et symbol og et eksperiment, og ikke begge hensender vellykket." (Times). -- News Chronicle betrakter angrepet som en forløper for store operasjoner, og får i dette medhold av en stor del av den allierte pressen. -- "Vi angrep et av de sterkost befestede punktene på fiendens kyster. Vi fikk viktige opplysninger om hans styrker, uten at han fikk vite for nye en våre tropper. Det er klart at de tyske troppene i vest er for svake til å tåle slike tap. De må overføre styrker fra vest." (Daily Express).

Det gikk som smert, innlastingen av troppene, overfarten, overbringen av stranda, gjennombruddet av de sterke befestningene og landsettinga av de tilfange enhetene. De oppgavene som ble satt, ble løst. En rekke av fiendens krigsanlegg ble ødelagt.

Flere av fiendens avdelinger fikk ikke bare en skrekk i livet, men også en slem medfart, som f.eks. den 302 tyske divisjon. Da de britiske oppgavene etter endt oppgave med relativt små tap stod ut fra kysten igjen, hadde de tyske fanger ombord, fanger som kunne gi verdifulle opplysninger. Også med storbytrikkens regelmessighet kunne båtene vende tilbake til basene sine igjen slag i slag under folkemassenes begeistrade jubel. Som etter en oppsatt pineplan kom commandotroppene inn. Det minnet om bombe-flyenes øjeblik fra et av de store angrepene.

Det undertrykte Europas høyeste ønske er invasjonen. Men hjemmefronten er en uendelig viljestyrke. Den er immun for virkningen av forstresidenes overdrivelser. Den reagerer sundt. Kombinerte aksjoner, strandhogg, det er initiativ, det er slag mot fienden. Og er det noe hjemmefronten setter pris på, så er det slag mot undertrykkerne, hensynsløse harde slag. Vi kjemper ikke uten tap, hverken vi her hjemme eller de der ute. Men seiren er ofre verd. Slag mot fienden, det er veien til målet. La han få den, flere og hardere!

Luftslaget over Dieppe: 81 tyske jagere blev ødelagt under luftkampene som fylgte med strandhogg. Mindst 100 til er skadet og antagelig gått tapt. 98 britiske og allierte fly gikk tapt. Dette betyr en ster seir når en sammenligner med angrepene på Storbritania i 1940 da tyskerne som den angripende part tapte 5 maskiner for hver britisk de skjøt ned.

Det er kjendt at det blandt de tyske styrkene som stod i Dieppe, var 2 SS-divisioner som nettopp var overført fra ost. Det meldes officielt fra London at de britiske troppene førte med seg tilbake en rekke tyske fanger.

Estfronten. Torsdag: I Donbuen er stillingen fremdeles kritisk for russere. Ved Kletskaia angriper russerne, og de har alt utslettet flere tyske avdelinger. Også ved Kotelnikovo er russerne på offensiven, mens de ved Krasnodar er på defensiven. For Voronezj raser et hårdt slag på vestsiden av elva. På Leningradfronten er russerne på offensiven.

Freitag: Russerne i Donbuen holder enna stand mot det tyske fremstøtet. Men tyskerne har fremgang i Kaukasus. Den Røde Armees oppviser et innbitt mot i forsvaret av Stalingrad. Tyskerne har satt over Don, men ikke en av de tyskerne som kom over i første forsøk, overlevde dette. Også de fleste av de troppene som kom over i annet forsøk er tilintetgjort av russerne. På to dager har tyskerne ikke gjort krav på noen fremgang mot Stalingrad. Russerne sender sig til for-svar for byen. Det er her flate stepper som vanskeliggjør forsvaret, men Den Røde Armees vil selge sig dyrt. Etter å ha dropt 2500 tyskere på 3 dager ved Krasnodar, har russerne nu trukket sig noe tilbake igjen. Tyskerne legger vekt på kampene vest for Moskva, der russerne er de angripende. De russiske bombefly har igjen angrepet mål i Østpreussen, Øvreschlesien, Posen og Washawa.

Luftslaget over Nordsjøen. Freitag: En styrke på 11 amerikanske flyvende føyntninger har vært i kamp med en styrke på 20 - 25 Focke-Wulf jagere. Amerikanerne skjøt ned 6 av dem på noen få minutter. Alle de amerikanske maskinene vendte hjem, dog ikke uten materielle skader og tap av noen skyttere. I går bombet amerikanske fly Amiens. Dette var et lodd i et stort tokt der nesten 500 allierte fly deltok, og feide over det meste av Nord-Frankrike i dagslys igår. Hudsonfly angrep en sterkt beskyttet tysk konvoi mellom Høek og Ilmuiden og oppnådde flere treffere uten egne tap. Tyske fly slapp noen bomber over England inatt. 1 av dem blev skutt ned. Endel skade blev gjort.

Stillehavet. Torsdag: Slaget om Salomonøyene fortsetter, men japanerne har mistet Tulagi, Guadalcanar og en øy til. Den australaste krysseren Canberra er gått tapt. Allierte bombefly har rettet angrep mot en rekke japanske mål, bl.a. på Timor. Japanerne hevder å ha slått tilbake et amerikansk angrep på Gilbertøyene, langt nord for Salomonøyene. Det foreligger ikke noe offisielt fra Washington om dette. Kinenserne har gjen-erobret byen Kwangsiang, der japanerne gjorde hard motstand. Dette har stor betydning for jernbaneforbindelsen mellom Kwangsi og Tsjekiang. Det er ikke på det rene om det er det kinesiske motangrepet som har presset japanerne tilbake, eller om de sender styrker til angrep på en annen front.

Middelhavet. Torsdag: Den store konvoien er nå løst etter å ha slått sig gjennom til Malta. 56 fiendtlige fly blev sikkert skutt ned og 44 andre mer eller mindre skadet, under kampene om konvoien. Fiendtlige fly blev skutt ned over Egypt idag uten egne tap. Det er ingen forandring på landfronten.

Freitag: Våre tropper fortsetter nattpatruljeringen på fronten i Egypt. **Ugjerningene mot de okkuperte.** President Roosevelt har rettet ny advarsel til dem som er ansvarlig for forbrytelsene som begås mot de undertrykte folk i Europa. "Det er desperate menns gjerninger, men de vil bli fryktelig straffet". Den tid vil komme da de skyldige vil stå opp i retten i de landene de nå berar sine forbrytelser."

Tysk spion arrestert. Etter en serie raskier i staten New York, har G-men-knepet en betydningsfull tysker. Navn blir ikke nevnt, men det er kjendt at han har tjent som offiser i det tyske etterretningsvesen og har oppholdt sig ulovelig i Amerika siden 1940.

Hjemmefronten. En regner med at det nu er 1/4 mill. tyske soldater i Norge, men kvaliteten er blitt meget dårligere etterhvert. I Bergen blev 260 personer arrestert og kjørt til Ulven den 3. aug. De to kjendte politio og idrettsfolkene Konrad Hauge og Erik Stai blev arrestert for en tid siden. Likledes den kjendte idrettslederen Asbj. Halvorsen.

3085 109
G. A. P. A.
Den 25. august 1942.
Nr. 302. Årgang 2.

BRASIL.

Denne stat har trutt inn i rekken av de fri nasjoner som kjemper en kamp på liv og død mot nazismen.

Etterhvert som tyskernes flagrante brudd på mellomfolkelige rett og havets uskrevede lov har fulgt slag i slag, har folkemeningen i de land der ordet ennå er fritt mer og mer vippt over fra isolasjonistisk neutralitet til en proalliert holdning. Situasjonen var etterhvert blitt så tilspissat at det var klart for alle at de siste uheldige senkningene av brasilianske handelsskip måtte føre til en krise. De kravene som alt var reist om en mer aktiv politikk fra regjeringens side, loftet sig nå på den gårde nasjonalisthørs bulge til en slik samstemmighet og styrke at det måtte bestemte regjeringens politikk. Da krigserklæringen forelå, var det som svar på aksens ubetonkede utfordring, det eneste svaret, som nazismen forstår.

Fritt Folk nevnte krigserklæringen fra Brasil i en liten notis på siste side. Bladet nyttet samtidig høvet til å slå fast at begivenheten selvsagt ikke har noen ubetydelig betydning.

Denne krigen er mer enn noen tidligere en krig med ressurser - en utholdenhetsprøve. Brasil er et land med et område bare litt mindre enn Europas, et folketall litt større enn Frankrikes og en rikdom på råstoffer som få land i vår verdensdel. Når en slik stat stiller under fanene, nå det nødvendige, frigjør veldige krefter i transport- og produksjonsveie, det hjelper lite hvad Fritt Folk sier.

Men mer enn disse kreftene i menn og tonn veier kanskje den moralske virkning av Brasils krigserklæring. Egen har vi fått et bevis på at der hvor folkemeningen får stå som objektiv tilskuere, åpen for begge parters propaganda, der får vår sak venner og forbundsfeller. Frie folk velger frihetens sak.

Estfronten. Lørdag: Tyskerne har igjen kastet inn nye reserver i slaget om Stalingrad. Russerne holder stand og går til og mer enkelte steder til motangrep. Etter et motangrep ved Kletskaia igår kveld, blev tyskerne drevet tilbake. Kampene foregår nesten overalt på vestsiden, og bare få steder på østsiden av Don. De fleste av de tyske styrkene som er kommet over på østsiden, blev utslettet. I området ved Kotelnikovo har tyskerne enorganisert etter de siste tilbakeslag. Vest for Pjatigorsk har russerne inntatt nye stillinger. I området ved Voronezj hadde tyskerne 2000 fanger etter 5 dagers defensive kamper. Times skriver: "Tyskerne nå gjøre regning med en vinter til i Sowjet-Samveldet. Og til neste år vil de stå overfor store og uløselige problemer."

Søndag, Mandag: Stalingrad er nå i større fare. Tyskerne har greid å sette over Don med store styrker tanks og infanteri og truer nå byen også fra sørvest. Russerne gjør forbitret motstand, men tyskerne har brutt gjennom de russiske befestninger. Tyskerne trenger nå bare å rykke et lite stykke frem for å kutte jernbaneforbindelsen Stalingrad - Moskva. Lenger vest derimot, ved Kletskaia, har russerne holdt og forbedret sine stillinger. De danner nå en trussel mot fiendens flanke. Også i området ved Kotelnikovo har tyskerne gjort fremgang i retning av Stalingrad. De presser sig lar fram over de brennende steppene. Ved Pjatigorsk og Krasnodar er stillingen uklar. Det er klart at det er tyskernes første strategiske mål i dette område å vinne kontrollen over allkonstvolene til Transkaukasia.

London. Mandag kl. 22,00: Det meldes i en sammeling til det britiske folk at statsminister Churchill nå er kommet hjem fra sin reise til Sowjet og Egypt. Han ankom før bare 20 minutter siden.

Stillehavet. Lordag: Sjefen for den amerikanske stillehavsflåten melder at en styrke på 700 japanere som forsøkte å angripe de amerikanske stillingene i Tulagiområdet, er utslettet. Det blev tatt 30 fanger. Amerikanske commandostyrker har foretatt et angrep mot Gilbertøyene. Toktets nestkommanderende var president Roosevelts eldste sønn, James. Et fiendtlig skip blev senket, radioanlegg og lager ødelagt og 80 japanere falt for de amerikanske styrkers trakk sig tilbake.

Urelighetene i India er nu blitt lokalisert.
Søndag, Mandag: En stor styrke japanske fly har rettet angrep mot Port Darwin, men de amerikanske jagerne som forsvarte byen, greide jobben flott, og rev angrepet fullstendig opp. Det meldes fra Salomonøyene at amerikanerne fremdeles konsoliderer sine stillinger. Det har vært endel luftvirksomhet. . . . Kineserne presser fremdeles japanerne tilbake i Kiangsiprovinserne. Japanerne er drevet over elva Kan og kineserne har erobret et par byer. Amerikanske fly deltar.

Middelhavet. Lordag: Den italienske overkommando har sendt ut en advarsel til de italienske troppene i Hellas. Det advares her mot "greske organisasjoner som ikke bare er vel bevapnet og angriper enkelte vaktposter, men også går til angrep på hele garnisoner og overlegne styrker". Det er kommet flere tyske tropper til Hellas. Fra fronten i Egypt blir det meldt en fortsatt luftvirksomhet.

Søndag, Mandag: Det har vært betraktelig luftvirksomhet i Nordafrika, og endel luftkamper er utkjempet uten resultat. Tunge britiske fly har rettet angrep mot Tobruk. Et fiendtlig troppfly med full last er skutt ned. En britisk undervannsbåt har senket et middelstort tysk forsyningskip ved direkte torpedotreff.

Nordtjøn. Mandag: En britisk ubåt har angrepet en tysk konvoi i norske farvann. Lederskipet blev truffet og antagelig senket.

Brasil. Lordag: I et opprop til hæren heter det: Senkningen av våre skip er en avskyelig gjerning utført med kald blod. Senere meldes det at Brasil har erklært at det består krigstilstand mellom Brasil og aksensaktene.

Mandag: I løpet av siste 25 timer har brasilianske patruljeskip senket 3 fiendtlige ubåter. I Rio har politiet revet opp en tysk spionorganisasjon av store dimensjoner.

Amerika.
Det blir nå i Amerika satt opp lister over de tyskere som begår forbrytelser i de okkuperte landene i Europa.

Norge.
En kan ikke lenger regne med den faste ene prosenten nazister i Norge. Splittelsen mellom de forskjellige grupper nazister har ført til sterkt frafall innen N.S.

Storbritania.
Admiralitetet melder at 14 danske fiskekrybber nå er påtruffet i forbudt farvann og ført til britisk farvann av lette britiske sjøstridskrefter. Admiralitetet henstiller til uvekkende om å holde sig vekk fra forbudte farvann.

Eksplosjonen i Oslo.
Etter eksplosjonen i statspolitietts gård i Oslo forleden der 1 nazist blev drept, blev det foretatt en rekke arrestasjoner. 2 av arrestantene som alle selvsagt var "kommunister", har senere stukket av. En større belønning skal være utlovet for å gripe den igjen.

Frontmeldingene 5. sept.

Østfronten.
Det raser fremdeles voldsomme slag utenfor Stalingrad. Russerne gjør like forbitret motstand som før, men de siste meldingene gir ut på at det er lykkes tyskerne å trenge lenger frem. Von Bock har slost med sine folk i den grad at han ikke kan vente lenger med å fore frem hovedangrepet da hans resurser svekkes etter som tiden går. Det er fort frem nye tyske panser kiler i retning av byen. Ved Novorosijsk utkjemper russiske sjø-, land- og luftstridskrefter en forbitret kamp. Tyskerne har forsynt landsette tropper fra fartøyer. Flere av disse er ødelagt av russerne. Det kjempes kraftig på begge kanter av Kaukasusfronten. Kampen om Grosny oljeområde er begynt for alvor. I området ved Rafjev er en stor rumensk styrke omringet og tvunget til retrett. I Leningradområdet har russerne vunnet terreng. I Østersjøen har russerne senket 4 tyske transportskip og 2 destroyere.

Middelhavet. Dagens kommunikasjon om kampene i Egypt forteller at Rommel har trukket sig tilbake til de befestede stillingene som han begynte sin offensiv fra for en uke siden. Torsdag blev en fiendtlig destroyer og 2 andre fartøyer skutt i brand og antagelig senket nord for Tobruk.

Stillehavet. På Salomonøyene fortsetter de amerikanske styrkene å utvide sine stillinger. I Kina nå japanerne kjempe desperat for å holde flyplassen ved Kinwah.

Luftkrigen. En stor styrke britiske fly angrep inatt Bremen. Idag var en sterk avdeling av jagerne over Frankrike. 8000 arbeidere fra krigsindustrien i Essen er sendt på 2 ukers ferie for å komme sig etter de britiske angrep. Det er kommet 6600 rekvalifiserter til Danzigområdet og 5000 til Polen. Det var inntatt adskillig kanonild over strødet ved Dover. Det britiske landværingsskyts svarte på tiltalen. Russiske bombefly har vært over Ungarn og Ostpreussen. Det er sluppet bomber over Budapest.

Særmelding. Tilslutt har vi en ganske særlig melding fra London: "Glithredet med sin snedekte topp."

Frontmeldingene 6. sept.

En appell fra statsministeren.
Statsminister Nygaardsvold retter en appell til det norske folk om å avholde sig fra uoverlagte enkeltaksjoner som ikke tjener noen hensikt, men bare fører til skjerpet terror.

Østfronten. Tyskerne kaster alt de har inn i slaget om Stalingrad, men det er ikke noe tegn på at den russiske motstanden avtar. Tyskerne har nu kastet inn minst 50 divisjoner, 2000 tanks og masser av fly. Moskva "sonvest for byen er våre tropper i uavlatelig kamp. Stillingen er mer alvorlig. Fienden forsøker å utvide sine kiler mot byen. Nordvest for Stalingrad er fiendtlige angrep slått tilbake." Russerne yter kraftig motstand inntil det tyske angrepet på Novorosijsk. I Kaukasus holder russerne stand mot det tyske fremstøtet mot Grosny oljeområde. På midtfronten fortsetter den russiske offensiven, og flere tettbyggede strøk til er gjenerobret.

Middelhavet. Det britiske presset fortsetter på fronten i Egypt, og fienden har trukket sig lenger tilbake. Rommel er påny tilbake vest for sine minefelter ler han brøt gjennom for en uke siden. Tross alle anstrengelser greide han ikke på noe punkt å trenge gjennom våre hovedforsvarslinjer. Det britiske flyvåpen har rettet angrep mot Tobruk og andre mål. Det er nå på det rene at det fra Rommels side ikke dreide sig om noen oppklaringsgjerning i stor stil under det siste angrepet, men at det kort og godt var et storstilte forsøk på å bryte gjennom og storme Egypt. Italienske tropper har foretatt et veldig kommandotokt. 14 italienske soldater blev landsatt bak de britiske linjer. De blev arrestert av det britiske politi uten at noe skudd blev loaset.